

מ"ת (פתח תקווה) 38637-01-17 - מדינת ישראל נ' ישראל דסטה

מ"ת (פתח-תקווה) 38637-01-17 - מדינת ישראל נ' ישראל דסטה שלום פתח-תקווה

מ"ת (פתח-תקווה) 38637-01-17

מדינת ישראל

נגד

ישראל דסטה (עציר)

בית משפט השלום בפתח-תקווה

[16.05.2017]

כבוד השופטת אתי כרייף

ב"כ המבקשת, עו"ד ליאל אהרונ

ב"כ המשיב, עו"ד יזהר קונפורטי

החלטה

השאלה שבמחלוקת בעניין זה היא האם יש לאפשר למשיב להשתלב בטיפול לבעיות ההתמכרות מהן הוא סובל בקהילת "אילנות" שהינה מסגרת לטיפול במכורים בכפוף לכללי המקום. אפרט בתמצית את העובדות הצריכות לעניינינו:

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של התפרצות לדירת מגורים וגניבה. במקביל, הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים וביום 23.1.17 בכפוף להסכמה בדבר קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר הוריתי על קבלת תסקיר בעניינו.

התסקיר הראשון מיום 15.2.17 בעניינו של המשיב סקר את נסיבות חייו המורכבות, את דפוסיו ההתמכרותיים והשוליים ואת הניסיונות לחלצו ממעגל עבריינות והתמכרות אשר כשל במסגרות שונות. בהיעדר מוטיבציה וכוחות להשתלב בהליך טיפולי ארוך טווח והספק שעלה באשר ליכולתו להתמיד בטיפול לרבות העדר חלופת גיבוי - לא בא שירות המבחן בהמלצה להורות על שחרורו ושילובו במסגרת טיפולית. בדיון מיום 19.2.17, לבקשת ב"כ המשיב וחרף האמור בתסקיר והתנגדות המבקשת, קבע כב' הש' עמית פרייז כי "יש מקום עקרונית לבחון אפשרות של אפיק טיפולי עוד בשלב המעצר". יוער, כי אפשרות זו נבחנה באופן מעמיק ויסודי על פני מספר תסקירים לרבות הפניית המשיב לראיון קבלה בקהילת אילנות אליה התקבל.

בתמצית אומר כי מתסקירי המעצר הנוספים עלה ספק ביחס ליכולותיו כמו גם להיענות לגורמי סמכות והיעדר גורמי תמיכה או חלופת גיבוי, עוד הובהר כי המשיב לא החל בטיפול במסגרת מעצרו. לצד זאת, הובהרה נכונות קהילת אילנות לקלוט המשיב לשורותיה, ונערכו למשיב מספר בדיקות שתן. אמנם, בבדיקת השתן ביום 26.2.17 נמצאו שרידי סם מסוג סבוטקס, אך בבדיקות נוספות עליהן הוריתי בהמשך לטיעוני הצדדים, נמצא המשיב נקי. תמצית טיעוני הצדדים

ב"כ המבקשת מתנגדת לכל שחרור, הפנתה למהות התסקירים אשר אין בהם כל המלצה לשחררו, להיעדר חלופת גיבוי, לסירובו של המשיב להשתלב בטיפול בבית המעצר, הפנתה לשימוש בחומרים אסורים תוך כדי מעצרו כאשר הבדיקה האחרונה המצביעה על ניקיונו מסמים אין בה די. נטען כי לא בכדי מבקש שירות המבחן כי ככל שיוחלט על הפנייתו לגמילה יירשמו התנאים באופן מפורש שכן אף הוא אינו צופה הצלחה. לבסוף נטען כי המשיב אינו עומד בתנאי הסף בהלכת סוויסה, כי השלב הראוי לבחינת גמילה הוא בהליך העיקרי ועל כן חזרה היא על הבקשה להורות על מעצרו עד תום ההליכים.

ב"כ המשיב מפנה לאינדיקציה האחרונה והסופית בעניינו של המשיב ולפיה הוא נקי מסמים. לתסקיר הראשון, אשר חרף היעדר ההמלצה בדבר נזקקות טיפולית, הורה כב' הש' פריז על הוצאתו לראיון בקהילה כהליך "עוקף" הישר אל הגורם הטיפולי המקצועי אשר קלט את המשיב לשורותיו לאור פרוגנוזה מקצועית חיובית הכרוכה בבירור מעמיק של פנייתו.

ב"כ המשיב מפנה להתנהלותו של המשיב והתמכרותו לסמים כפי שעולה מהודעתו ומתסקירי שירות המבחן, לכך שהאינטרס הציבורי יצא נשכר באם ישתלב ויצליח בטיפול ולכך שמדבריו של המשיב עולות "אותות אמת" בעניינו של המשיב אשר יש בהן כדי ללמד על נכונותו והמוטיבציה הגבוהה והעיקשת שלו לטיפול. לעניין הלכת סוויסה הופנית לבש"פ 5334/13 שם הוסף להלכת סוויסה "מבחן ניסיון החיים" לפיו רשאי לשקול בית המשפט סיכוי להליך ביניים חיובי עד תום המשפט. כן צורפה לעיוני שורת החלטות נוספת בהן הורו בתי המשפט על שחרורם של נאשמים לחלופת מעצר טיפולית בנסיבות דומות ובפרט כשמדובר בעבירת רכוש שאין בה עילת מעצר סטטוטורית. עוד נטען כי שורת ההליכים עד כה נטעה בליבו ציפייה כי תישקל בקשתו בחיוב. ביחס להיעדר חלופת גיבוי הופנית לפסיקה לפיה אין מדובר בנתון בלעדיו אין, וככל שהמשיב יפלט מהקהילה או יבחר לעזוב ייעצר לאלתר. לבסוף נטען כי הרשעותיו אינן כוללות עבירות רכוש.

דיון והכרעה

לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, לעמדת שירות המבחן בתסקירים השונים ולכלל הנתונים שבפני ולא בלי התלבטות, אולי אף מעצם ההתלבטות, ראיתי להטות את הכף לעבר קבלת בקשתו של המשיב והשתלבותו בקהילת אילנות בהתאם לתנאי המקום.

ככלל, השלב שבו ראוי לשקול הפניה למסגרת טיפולית לשם גמילה הוא בשלב גזירת הדין וריצוי העונש. לכלל זה חריג בהתקיים שלושה או שניים מהתנאים המצטברים הבאים והם:
א. כאשר הנאשם החל בגמילה עוד לפני שביצע את העבירה שבגינה נעצר.
ב. כאשר פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה.
ג. כאשר יש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן הנאשם.
(בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נגד סויסה).

יוזכר כי על אף חשיבותו הגבוהה של התנאי הראשון, ניתן להורות על שחרור לחלופת גמילה גם אם נאשם לא החל בהליך הגמילה טרם מעצרו ובית המשפט נוכח בקיומו של פוטנציאל הצלחה גבוה לתהליך אשר יש בו כדי ליתן מענה למסוכנות מהנאשם (ראה בש"פ 4158/14 גנאדי אפלצ'יוק נגד מדינת ישראל והאסמכתאות המובאות בפסקה 6). אין מחלוקת כי המשיב לא החל בהליך טיפולי טרם מעצרו אך מצאתי, גם אם לא במובן הקלאסי, כי שני התנאים האחרים מתקיימים. המשיב מואשם בעבירת רכוש יחידה של התפרצות וגניבה מדירת מגורים בבית חברו בה הודה מלכתחילה לרבות בדבר התמכרותו לסמים והצורך לבצע עבירות על מנת לממן את הסם, אמנם מדובר בעבירות רכוש שאינן בהכרח מהרף הנמוך שכן מדובר בהתפרצות לדירת מגורים, כך צודקת ב"כ המבקשת בהפנייתו לעברו הפלילי הכולל עבירות דומות וכן עבירות נוספות לרבות עבירות סמים, עבירות כלפי שוטרים (אם כי בניגוד לאמור בבקשת המעצר לא ראיתי כי לחובתו עבירות בגין הפרת הוראה חוקית - במ/1) עם זאת, בדיקת המסוכנות, כידוע, מחייבת בחינתם של שני היבטים: ההיבט האחד עניינו במעשה. במסגרת זו על בית המשפט לשקול האם המעשה כשלעצמו בנסיבותיו מעלה חשש כי הנאשם עלול לחזור על מעשים דומים, האם המעשה מגלה אופי רע ואלים או מעיד על מועדות. ההיבט השני מתמקד בעושה, עברו ואופיו. כאן אנו שואלים האם לנוכח אופיו, אישיותו או תכונותיו של העושה נשקפת ממנו סכנה לציבור או ליחידיו. (בש"פ 6700/04 מדינת ישראל נגד תבאת גרה) נראה כי גם אם יש מי שיחלוק על חומרת העבירות המיוחסות למשיב, יש בשילוב שבין מהות העבירות, זעקתו לעזרה, העדר התחכום שבמעשיו, תיאור ההתפרצות ועברו הפלילי העכשווי אשר אינו כולל עבירות רכוש, לצד המוטיבציה והנכונות לטיפול שמביע המשיב כבר משלב הפנייתו לקהילת אילנות וקבלתו למקום, בדיקות השתן העדכניות הנקיות והמוטיבציה הראשונית שהביע בפני שירות המבחן כמו גם התעקשותו לממש תהליך זה - כדי להטות את הכף לעבר סיכויי הליך חיובי אשר יאפשר לו לקבל את ההזדמנות לטיפול ולגמילה.

בנוסף ולצד הטיפול, בעצם שהייתו בקהילה שהינה מוסד סגור מוכר, בתנאי פנימייה לאורך זמן, יש כדי לאיין את מסוכנותו ולהפחית את רמת הסיכון לרכוש הזולת, גם אם לא באופן הרמטי אשר מתאפשר אך בהשימו מאחורי סורג ובריה, שכן תפקידה של חלופת המעצר, להבדיל ממעצר של ממש, היא להפחית מסוכנות וליצור רמה סבירה של בטחון להבדיל מוודאות מוחלטת.

באשר להמלצת שירות המבחן - אמנם המלצת שירות המבחן בעניינו של המשיב אינה נחרצת, אך כמותה גם ההסתייגות ממתן אפשרות לצאת ממעגל סמים ועבריינות, מה שמאפשר לבית המשפט יריעה רחבה יותר של שיקול דעת בהתבסס על גילו הצעיר של המשיב, היעדר הרשעות קודמות עכשוויות בתחום עבריינות הרכוש, מוטיבציה ראשונית שהביע המשיב, הן מילולית והן מעצם מתן בדיקות שתן נקיות, והתעקשותו להפנותו לקהילה. יוער כי קהילת אילנות הינה קהילה מקצועית לטיפול בהתמכרויות המוכרת ע"י משרד הרווחה ומורגלת במנגנון פיקוח ובמתן דיווח מהיר לגורמי אכיפת החוק כל אימת שהמשיב לא יעמוד בכללים ובתנאי המסגרת.

עוד מצאתי להתייחס להעדר חלופת גיבוי בעניינו של מי שמנותק ממשפחתו ומקשרים חברתיים. אמנם לחלופת גיבוי חשיבות רבה, גם על מנת להוות חיזוק וחידוד הגבולות בזמן התהליך וודאי באם הוא נגדע ומצריך דיווח על עזיבה או חריגה. יש בחלופת גיבוי גם כדי ליתן מענה כלכלי (עמ"ת (מרכז) 52552-11-15 מדינת ישראל נגד עבד אל סתר) אלא שמדובר בנתון אשר יש לשקלל בשילוב נסיבות העושה והמעשה ורף מסוכנותו שאינו מובהק כפי שפורט לעיל.

מענה לעובדה זו יקבל ביטוי בהחלטתי לפיה במקרה של חריגה מכללי הקהילה או עזיבת המקום יינתן צו מעצר מיידי. בשולי הדברים, לאור הטענה כי היה בהפניות השונות לבחינת שילובו בהליך גמילה כדי ליצור ציפייה בליבו, יובהר כי אכן נהפכה כל אבן במטרה לבחון האם ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך שיקומית כפי שפורט לעיל, מסלול שהוא נשמת אפו של הליך המעצר ככל שמסתמנת נקודת מפנה חיובית, ובפרט כשעסקין במשיב צעיר, הסובל מהתמכרויות מגיל צעיר, אשר מביע, ולו באופן מילולי, נכונות ורצון לטיפול ועזרה. אלא שלא על נתון זה נפלה החלטה, והציפייה, אין בה כשלעצמה כדי להאפיל על אינטרס ההגנה על שלום הציבור ובטחונו, מה גם שלמשיב הובהר בכל שלב כי אין בתהליך כדי לטעת ציפייה בליבו.

סיכומי של דבר ולאחר ששקלתי את מכלול הנתונים בעניינו של המשיב כמפורט לעיל, אני מורה על שחרורו של המשיב ממעצר והעברתו באמצעות שב"ס אל "קהילת אילנות" ביום 17.5.17 עד השעה 12:00, בכפוף להסדרת תשלום ראשוני לקהילה וקצבת הבטחת הכנסה.

המשיב יחתום על התחייבות עצמית על סך של 10,000 ₪ לשם הבטחת קיום תנאי השחרור. מובהר למשיב כי כל חריגה מתנאי המקום, ביצוע עבירות או עזיבה ללא רשות תביא למעצרו המידי ולחילוט הערבות הכספית בעניינו. במקרה כזה על גורמי הקהילה לדווח באופן מידי לתחנת המשטרה ולשירות המבחן והמשיב ייעצר ויובא תוך 24 שעות בפני שופט.

ניתן בזאת צו פיקוח מעצר למשך חצי שנה.

המזכירות תשלח החלטה זו לשירות המבחן אשר יידע את הקהילה הטיפולית.

ניתנה היום, כ' אייר תשע"ז, 16 מאי 2017, בהעדר הצדדים.